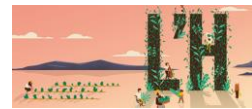

2n CONGRÉS D'ENTITATS de L'Hospitalet

Centre Cultural Bellvitge-Gornal
17 DE DESEMBRE DE 2022

CRÉIXER PER TRANSFORMAR

II CONGRÉS D'ENTITATS DE L'HOSPITALET

Novembre 2022

EIXOS DE TREBALL

Índex

Eix 1: educació en participació, una oportunitat per créixer	3
Eix 2: les entitats després de la pandèmia	5
Eix 3: Economia de les entitats	7
Eix 4: Estratègia associativa	9
Proposta metodològica	Error! No s'ha definit el marcador.

Eix 1: educació en participació, una oportunitat per créixer

El desenvolupament d'activitats associatives és sens dubte una font important d'aprenentatges, adquisició d'habilitats i coneixements, així com d'experiència, que contribueix al creixement tant col·lectiu com individual. Possiblement, un dels principals reptes és potenciar al màxim aquest vessant educatiu de l'activitat associativa, cercant mecanismes per a generar corresponsabilitat entre el teixit associatiu, les administracions, els centres educatius, etc. per a impulsar l'educació integral de les persones.

En aquest sentit, l'avenç cap a la ciutat educadora és un pas important per a consolidar aquesta visió àmplia de l'educació. Tal com estableix la Carta de ciutats educadores, en aquests municipis 'l'educació transcendeix els murs de l'escola per a impregnar la ciutat. Es tracta d'una educació ciutadana, on totes les administracions assumeixen la seva responsabilitat d'educar i transformar la ciutat en un espai de respecte a la vida i a la diversitat'. Es tracta doncs, de desplegar totes les potencialitats educatives, tant formals com informals, que es donen en el marc de la vida urbana, per posar-la al servei dels infants, dels joves, i de la ciutadania en el seu conjunt. El teixit associatiu esdevé, des d'aquesta perspectiva, un agent clau en el procés educatiu de l'individu i de la comunitat.

L'establiment d'aquesta xarxa relacional encara a la millora del procés educatiu compta, a l'Hospitalet, amb una eina rellevant, com és l'Aprenentatge Servei (APS), la qual pot servir de base pel seu desplegament. L'APS es vesteix a través de l'aliança entre els centres educatius i les entitats de la ciutat, oferint a l'alumnat una metodologia didàctica que integra el servei a la comunitat amb l'aprenentatge de continguts, competències, habilitats i valors. Així doncs, l'alumnat pot participar a través d'aquests programes en iniciatives de solidaritat i cooperació, participació ciutadana, acompanyament i suport a l'escolarització, medi ambient, intercanvi generacional, etc.

No obstant això, és necessari obrir el debat sobre com cal donar a conèixer l'APS, com es pot garantir l'accés de totes les persones joves a projectes APS o quines actuacions s'han de desenvolupar per consolidar i ampliar el caràcter transformador de l'APS.

Els àmbits de treball que es plantegen referents a aquest primer eix són:

- **Ciutat educadora:**
 - Definició del model de ciutat educadora a l'Hospitalet.
 - Eines per a fomentar la corresponsabilitat dels diversos agents que incideixen en el procés educatiu de les persones.
 - Avenç cap al compromís de tots els centres educatius i el teixit associatiu per a la consolidació de la ciutat educadora.
- **Metodologies d'aprenentatge comunitari:**

- Definició dels mecanismes per a ampliar la coneixença de l'APS per part de les persones joves, els centres educatius, i el teixit associatiu.
 - Establiment d'estratègies de coneixença mútua entre els diversos agents que incideixen o poden incidir en el procés educatiu de les persones joves.
 - Establiment de criteris per a impulsar projectes APS de continuïtat, amb perdurabilitat temporal i associades al centre educatiu, no a grups-classe concrets.
 - Necessitats de les entitats per a possibilitar la seva participació en els projectes APS. Mecanismes per a involucrar més entitats en aquestes iniciatives.
- **Educar en participació:**
 - Desenvolupament del teixit associatiu com a un element central del procés educatiu de les persones i del foment de l'educació en la participació.

S'han plantejat, a partir dels àmbits exposats, les qüestions següents:

1. **Ciutat educadora**
 - Com contribueix o pot contribuir el teixit associatiu en el desenvolupament de la ciutat educadora?
 - Què necessitem per a desplegar la capacitat educativa de les entitats?
2. **Metodologies d'aprenentatge comunitari**
 - Quines oportunitats ens ofereix l'APS? (des d'una doble perspectiva, externa -a la ciutat- i interna -a l'entitat que hi participa-).
 - Què es necessita per a impulsar i ampliar els projectes APS?
3. **Educar en participació**
 - Com i amb què pot contribuir el teixit associatiu en el creixement educatiu de les persones?

Objectius de l'eix

- Establir les bases d'un model d'APS que tingui en compte a tots els agents del teixit associatiu, i amb capacitat per a establir vincles sòlids entre aquests i els centres educatius.
- Avançar cap a un nou model de ciutat educadora, centrar en la interacció de tots els agents que intervenen en els processos educatius de les persones.
- Generar dinàmiques d'aprenentatge en la participació, que també tinguin incidència en la continuïtat dels i de les joves al teixit associatiu, millorant d'aquesta manera els processos de relleu de les entitats.
- Ampliar el perfil de les persones que poden accedir a projectes APS.

Eix 2: les entitats després de la pandèmia

La crisi de la Covid-19 ha suposat un punt d'inflexió pel teixit associatiu de Catalunya, manifestant la necessitat d'establir nous paràmetres en el plantejament, les metodologies i fins i tot la mateixa naturalesa de les entitats. Segurament, en la majoria de casos s'ajusta més a la realitat parlar d'una acceleració dels debats i processos de canvi ja existents, així com de l'agudització de determinades problemàtiques, que no pas del sorgiment de noves necessitats o temàtiques subjectes de discussió. Així doncs, àmbits com la comunicació entre persones, entre entitats, i entre el teixit associatiu i l'administració, la incorporació de les noves tecnologies en els processos i l'activitat associativa, la diversificació, ampliació i renovació de les persones vinculades a entitats, però també el grau d'implicació o la manera de vincular-se a l'entitat, són aspectes que cal posar sobre la taula de manera urgent per a configurar un nou associacionisme, adequat a les necessitats i lògiques de la societat post-Covid.

És també en el transcurs d'aquests anys de pandèmia que el ric teixit associatiu de l'Hospitalet (així com ha succeït a altres indrets de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i del conjunt de Catalunya) ha esdevingut una xarxa imprescindible de solidaritat i suport mutu, tant per les persones que en formen part com pel conjunt de la ciutadania, mostrant novament la seva tasca imprescindible per a la cohesió social. No obstant això, i de manera paral·lela, s'han intensificat els debats amb relació a la naturalesa i missió del teixit associatiu, i la necessària evolució cap a dinàmiques que superin l'assistencialisme i s'encarin a l'autoorganització i l'empoderament de la ciutadania.

És recollint aquests debats i aquesta voluntat d'avançar cap a un associacionisme amb noves eines per a desplegar la seva actuació en l'actual societat, que es plantegen les temàtiques de debat següents:

- **Entitats digitals:**
 - Nous recursos i metodologies: experiències d'èxit, punts forts i punts febles d'aquesta experiència prèvia, capacitat d'escalabilitat, etc.
 - Associacionisme híbrid: procés de digitalització de les entitats, reptes de futur, definició del model d'hibridació.
 - Capacitat d'avançar de les dinàmiques de resiliència a un nou model de funcionament associatiu (prendre la iniciativa).
- **El model d'implicació de les entitats:**
 - Projectes associatius que tinguin en compte la diversitat en els graus d'implicació: impuls del treball per focus, objectius i campanyes específiques.
 - Tenir en compte criteris de diversitat a l'hora de plantejar estratègies per a incorporar persones noves als projectes associatius.
- **Funcions i objectius del teixit associatiu:**
 - Vincle del teixit associatiu amb societat on aquest desplega la seva activitat. Elements d'encaix i desencaix. Quin associacionisme per a quina societat?

A partir dels àmbits exposats, es plantegen les qüestions següents:

1. Entitats digitals

- Quins són els punts forts, punts febles i reptes de futur que podem detectar en la incorporació de les TIC i la participació digital al moviment associatiu?

2. En model d'implicació de les entitats

- Com es pot incentivar la participació al teixit associatiu?
- Com diversificar més la manera d'implicar-se i participar en una entitat?
- Quins són els principals impediments o problemes que impedeixen la participació en entitats en el context social post-covid?

3. Funcions i objectius del teixit associatiu

- Quins són els principals reptes de l'associacionisme?
- Quines són les principals necessitats i oportunitats?

Objectius de l'eix

- Definir els nous marcs d'actuació del teixit associatiu de l'Hospitalet en el context de la societat posterior a la pandèmia de la Covid-19.
- Determinar la missió de l'associacionisme en el marc de l'actual societat i de la realitat específica de l'Hospitalet.
- Realitzar una prospecció d'eines, metodologies, experiències d'èxit, etc. que contribueixin a la millora de l'activitat del teixit associatiu en l'actual context social.
- Redefinir el significat de participar en una entitat, determinant els models i espais on es pot desplegar aquesta participació.

Eix 3: Economia de les entitats

Tal com es determina en les conclusions de la 1a Trobada de l'associacionisme i el voluntariat en temps de pandèmia, realitzada a Barcelona el novembre del 2020, la pandèmia, i especialment el període de confinament domiciliari, ha tingut un impacte notori en l'economia de les entitats, especialment destacable en àmbits com:

- 1) Disminució dels ingressos a causa de la reducció o aturada de l'activitat.
- 2) Disminució dels ingressos per quotes de les persones associades, sigui per la reducció del nombre d'aquestes o per la decisió, per part de l'entitat, de reduir la quota de les persones associades.
- 3) Increment de les despeses relacionades amb l'adquisició d'infraestructura digital per a realitzar teletreball o per a dur a terme activitats de manera telemàtica.
- 4) Pèrdua de subvencions vinculades al desplegament de determinades activitats.
- 5) Etc.

Si bé aquests àmbits de l'impacte econòmic han tingut una incidència cada vegada menor a mesura que es reprenia l'activitat associativa i es tornava a situacions de certa normalitat, l'experiència de la pandèmia ha propiciat la intensificació del debat sobre el model econòmic de les entitats, amb la clau de cercar noves vies de finançament, establir nous marcs econòmics i reequilibrar les tres vies de finançament de les entitats (Recursos propis / Recursos públics / Recursos privats) dotant de major pes als recursos propis, en detriment d'una dependència, en alguns casos excessiva, de recursos externs, especialment públics.

En aquest sentit, en l'Eix 3 es proposen les següents àmbits de treball:

- **Model de finançament**
 - Definició del model econòmic de futur: detecció de noves vies de finançament, replantejament del pes de les diverses fonts existents: *Recursos propis / Recursos públics / Recursos privats*.
 - Administració pública i finançament de les entitats: replantejament del model de subvencions i reforç dels recursos a l'abast del teixit associatiu per a desplegar els processos de tramitació.
- **Noves dinàmiques d'economia i gestió col·lectiva**
 - Definir models i dinàmiques d'economia col·laborativa, generant activitat productiva vinculada a l'associacionisme, com a via de finançament del teixit associatiu. Desplegament d'iniciatives l'ESS.
 - Plantejar un model de contractació col·laborativa de serveis i recursos que poden ser compartits entre diverses entitats o pel conjunt del teixit associatiu de la ciutat.

Per a operativitzar el debat, es plantegen les següents qüestions:

1. Model de finançament

- Com podem diversificar el pes de les diverses fonts de recursos del teixit associatiu per avançar en la seva autonomia?

- Què necessitem de l'administració per a garantir la viabilitat econòmica de les entitats?
- 2. Noves dinàmiques d'economia i gestió col·lectiva**
- Cal impulsar un model col·laboratiu de serveis i recursos per ser compartits entre diverses entitats? Com es podria fer?

Objectius de l'eix

- Definir noves vies i models de finançament de les entitats.
- Reequilibrar les diverses fonts de recursos del teixit associatiu, amb la mirada posada en un increment de l'autonomia econòmica de les entitats.
- Explorar vies de col·laboració entre el teixit associatiu i les experiències d'economia i gestió col·laborativa.

Eix 4: Estratègia associativa

Entenent que l'estratègia associativa que ha de guiar l'actuació del teixit associatiu de la ciutat es configurarà per les conclusions sorgides dels diversos espais i àmbits de debat, en aquest eix hem volgut centrar l'atenció en aquells elements estructurals i infraestructurals que han de fer possible el desplegament de l'estratègia associativa. En aquest sentit, l'Oficina d'Entitats de L'Hospitalet, que serà presentada durant la primera part del Congrés, constituirà un dels punts centrals de difusió i dinamització de l'estratègia. Des de l'Oficina d'Entitats es treballarà per al suport del teixit associatiu, el foment de la formació per a membres d'entitats, la millora de la comunicació i la informació, la innovació associativa, etc.

En el transcurs del Congrés es vol posar sobre la taula les potencialitats de l'Oficina, però també la necessitat de definir conjuntament els recursos i eines que s'han de desplegar des d'aquesta per a donar resposta a les necessitats diverses del teixit associatiu.

Per altra banda, la disponibilitat, distribució i ús dels equipaments de la ciutat han de comptar també amb un espai de debat en el si del Congrés, a través del qual poder recollir les necessitats i demandes del teixit associatiu amb relació aquests. Aquests són els espais on, juntament amb l'espai públic, es concreta l'actuació del teixit associatiu, i per tant revesteixen una gran importància a l'hora de definir el plantejament i desplegament estratègic del teixit associatiu durant els pròxims anys.

Així doncs, des d'aquest quart eix es treballaran els següents àmbits:

- **Oficina d'entitats**
 - Suport en l'acompanyament i dinamització d'entitats.
 - Foment de la informació i suport en la gestió d'interès per a les entitats.
 - Suport en la difusió i comunicació de temes d'interès per a les entitats.
 - Suport formatiu a entitats.
 - Foment i recursos d'innovació associativa.
- **Optimització de l'ús d'espais i equipaments amb mirada associativa**
 - Detecció de les principals necessitats del teixit associatiu amb relació a l'ús d'espais i equipaments.
 - Reformulació de criteris per l'accés als equipaments i als recursos d'aquests d'acord amb les necessitats detectades.

El debat s'estructurarà amb les qüestions següents:

1. **Oficina d'entitats**
 - Què necessitem de l'Oficina d'Entitats?
2. **Optimització de l'ús d'espais i equipaments amb mirada associativa**
 - Quines són les vostres necessitats amb relació als usos d'equipaments i espais de la ciutat?
 - Com es podria avançar cap a una distribució més eficient dels usos d'espais i equipaments?

Objectius de l'eix

- Definir les necessitats del teixit associatiu que han de ser abordades des de l'Oficina d'Entitats de l'Hospitalet.
- Detallar com s'han de desplegar les eines i recursos de l'Oficina en el transcurs dels pròxims anys.
- Determinar i prioritzar les problemàtiques del teixit associatiu de la ciutat amb relació a l'accés i disponibilitat d'equipaments públics per a l'ús d'entitats.
- Establir noves línies d'actuació per a garantir l'accés de les entitats als equipaments de la ciutat, especialment en aquells casos on aquest accés no està garantit o no s'ajusta a les necessitats de l'entitat.

Ajuntament de L'Hospitalet

l'h
consell
de ciutat
la ciutat en la participació

